

Naslov članka / Article:

Spreminjanje vloge šolskega knjižničarja v višješolski knjižnici

Changing the Role of School Librarian in a Higher Education Library

Avtor/ Author:

Mirjam Pangos

CC licenca

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav

Šolska knjižnica 3–4/2024, letnik 33

ISSN 0353-8958

Izdal in založil: Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Kraj in leto izdaje: Ljubljana, 2024

Spletna stran revije:

<https://www.zrss.si/strokovne-revije/solska-knjiznica/>

Spreminjanje vloge šolskega knjižničarja v višješolski knjižnici

Changing the Role of School Librarian in a Higher Education Library

Mirjam Pangos

Izvleček

V prispevku je opisana spreminjajoča se vloga šolskega knjižničarja na višji strokovni šoli skozi daljše časovno obdobje, in sicer od ustanovitve šole do praznovanja njene dvajsete obletnice leta 2024. V tem obdobju se je na šoli zamenjalo več generacij študentov. Vsako obdobje so zaznamovali različni izzivi, ki jih v šolstvu nikoli ne zmanjka. Šolski knjižničar se mora hitro prilagajati informacijskim, komunikacijskim in tehnološkim spremembam, saj je le tako lahko v pomoč študentom pri zaključku študija. Šolski center Postojna – Višja strokovna šola želi biti prepoznavna tudi po tem, da študenti niso le številka, ampak se jim z veseljem pomaga pri njihovi poti študija – od začetka do zaključka. V prispevku opisujem, s kakšnimi izzivi in pristopi sem se soočala v času zaposlitve na višji strokovni šoli.

Ključne besede: višješolske knjižnice, motivacija, komunikacija, spodbujanje, diplomiranje, digitalne knjižnice diplomskih nalog

UDK 027.8:37.015.3

Abstract

The article describes the changing role of a school librarian in a higher education professional school over a longer period of time, from the school's beginnings to its twentieth anniversary in 2024. During this period, the school saw many generations of students, with each bringing different challenges that are never lacking in education. The school librarian has to adapt quickly to the changes in information, communication and technology, as this is the only way he or she can be of help to students completing their studies. The higher education professional school School Centre Postojna wants to be known as an education institution where students are not only a number but where help is gladly offered to them all along their journey – from the beginning to the end of their studies. In the article, the school librarian presents the challenges and approaches she encountered during her employment at the professional school.

Keywords: higher education libraries, motivation, communication, encouragement, graduation, digital libraries of theses and dissertations

Uvod

Današnje šole postajajo vedno bolj kompleksno okolje, kjer je tudi vloga šolskega knjižničarja vedno bolj kompleksna in od knjižničarjev zahteva vedno več tehnološkega in informacijskega znanja. Vsekakor pa to ni več dovolj, vedno bolj prihaja v ospredje tudi znanje iz psihologije. Mnogi uporabniki sicer knjižničarja še vedno vidijo le kot izposojevalca knjig, vendar moje izkušnje v šolstvu kažejo, da smo res vse prej kot to. Kot novinka pred skoraj dvajsetimi leti sem res začela strogo strokovno – z bibliotekarskim izpitom, praktičnim spoznavanjem stroke, katalogizacijo monografij, diplomskih nalog in neknjižnega gradiva, nabavo in izposajo. Z leti sem spoznala, da uporabniki, sploh študenti višje strokovne šole, potrebujejo precej več kot le šolskega knjižničarja, ki jim bo pomagal pri izboru literature za študij in diplomsko nalogo. V prispevku se bom usmerila v spodbujanje študentov k zaključku študija in predstavila, kako lahko k motivaciji študentov, da diplomirajo, prispeva šolski knjižničar.

Šolski center Postojna

Šolski center Postojna ima dve organizacijski enoti; srednjo in višjo strokovno šolo. Pokrivamo pester spekter programov, in sicer gimnazijo, strojnega tehnika, ekonomskega tehnika, predšolsko vzgojo, tehnika računalništva, avtoserviserja, orodjarja, pomočnika v proizvodnih procesih ter tri višješolske programe: poslovni sekretar, strojništvo ter gozdarstvo in lovstvo. Delo z različnimi profili uporabnikov zahteva različne pristope. V tem času sem pridobila veliko strokovnih in pedagoških izkušenj ter spoznala več različnih generacij dijakov in študentov. Dopolnjevanje dela na obeh lokacijah mi je dalo uvid v mišljenje različnih generacij, v njihove tegobe in izzive. Kolikor mi je bilo včasih težko »preklapljanje« od dijakov do študentov, mi je v vseh teh letih prav to dalo največ izkušenj, ki jih lahko s pridom uporabljam pri enih in drugih.

Višje strokovne šole so poseben del terciarnega izobraževanja; izvajajo dvoletne študijske programe, ki so zasnovani na podlagi poklicnih standardov in so kot taki izrazito poklicno naravnani – po tem se razlikujejo od visokošolskega študija (ne gre torej za programe bolonjske stopnje). Višje strokovne šole niso uvrščene pod univerze in tudi to je bistvena razlika. Gre za praktično usmerjen študij, ki temelji na jasno definiranih potrebah delodajalcev. In kje se tu skriva »problematika« diplomске naloge? Prav v tem, da so programi izjemno praktično naravnani, kar je za delodajalce tudi najbolj pomembno, se pa pri t. i. praktikah prej zatakne, ko je treba samostojno napisati raziskovalno delo. A kljub temu – študenti morajo ob zaključku šolanja napisati in predstaviti svojo diplomsko nalogo. Diplomске naloge na višješolskem študiju so sicer precej praktično naravnane, a kljub temu se precej podatkov črpa iz teorije, obstoječih prispevkov, monografij in spletnih virov.

Delo z različnimi profili uporabnikov zahteva različne pristope.

Vloga šolskega knjižničarja

Knjižničar je tisti, ki knjižnico naredi pomembno in koristno. In to ne le v pomenu zbiranja, obdelave ter razvrščanja gradiva, temveč tudi z lastnostmi, ki niso značilne le za knjižničarsko stroko: s poslušanjem, opazovanjem, pogovori, svetovanjem in motiviranjem (Tilke, 2002, str. 11–12).

Vloga šolskega knjižničarja pri študijskem procesu in zaključku študija bi na podlagi izkušenj razdelila na tri točke.

1. strokovno,
2. motivacijsko,
3. komunikacijsko.

Pisanje diplomske naloge je kompleksen proces, ki zahteva idejno zasnovo, raziskavo ter uporabo različnih virov informacij. Študentom vedno rečem, naj se najprej posvetijo vprašanju, »*katero področje me najbolj zanima*«. Stvari, ki jih delamo z zanimanjem, nam gredo namreč vedno lažje od rok in jih

tudi prej zaključimo. Prav pri zaključnem dejanju študija je najbolj viden preplet strokovnega, motivacijskega in komunikacijskega dela knjižničarja.

- Skupaj poiščemo čim več informacij o določeni temi. Je kdo že napisal kaj podobnega? Bo imel študent dovolj literature? Z raziskovanjem se vedno odprejo nove ideje, možnosti ... morda celo preusmeritev v drugo temo.
- Sledi zagotavljanje dostopa do relevantnih virov: knjižničarji smo namreč strokovnjaki za iskanje in upravljanje informacijskih virov. Študente usmerim pri iskanju in spodbujam k samostojnemu iskanju. Iskanje ustrezne literature je ključni korak pri pripravi diplomske naloge. Pomagamo jim lahko pri formiranju iskalnih strategij in nudimo nasvete pri navajanju virov
- Večkrat se izkazalo, da potrebujejo osnovno pomoč pri oblikovanju dokumenta (številčenje, prelomi, vstavljanje tabel ...) in ne samo pri navajanju virov.
- Svetovalna podpora je bistvena pri motivaciji za zaključek študija. Večkrat pa nanjo kar pozabimo. Nismo strokovnjaki za psihološko svetovanje, vendar lahko nudimo močno raven podpore študentom, ki potrebujejo dodatno motivacijo, da zaključijo študij. Izkušnje kažejo, da precej študentov nekje na pol poti obtiči in izgubi voljo za dokončanje študija, pa čeprav morda manjka le še pika na i. Včasih je zato treba prisluhniti težavam in je že to dovolj, da študenti dobijo dodaten zagon za zaključek. Opazila sem, da je včasih dovolj le poslušanje, nasmeh in ponujena roka pomoči – osebno, po telefonu ali prek elektronske komunikacije.

Knjižnica Šolskega centra Postojna

Kot je zapisano v Smernicah za šolske knjižnice IFLA (2019), so te za izobraževalno skupnost zelo pomembne. Dodana vrednost sega od gradiva v knjižnični zbirki šolske knjižnice do storitev, ki jih zagotavljata obsežen program šolske knjižnice in usposobljen šolski knjižničar. Je prostor, ki omogoča hiter pretok znanja, informacij ali raziskovanja. Namenjena je dijakom, študentom in zaposlenim, saj s svojim urejenim gradivom (knjižnično zbirko) zagotavlja vire ter pogoje, ki so potrebni za pouk in raziskovalno delo.

Šolsko knjižnico v Sloveniji opredeljuje Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (2007). V 68. členu je zapisano, da ima šola knjižnico, v kateri se zbira, strokovno obdeluje, hrani, predstavlja in

izposoja knjižnično gradivo ter opravlja informacijsko-dokumentacijsko delo kot sestavino vzgojno-izobraževalnega dela v šoli. Šolska knjižnica je torej prostor, kjer so za učenje (in poučevanje) bistveni ne le branje, domišljija in ustvarjalnost, temveč tudi poizvedovanje in raziskovanje.

Knjižnica Šolskega centra Postojna je ena izmed večjih šolskih knjižnic, saj premore več kot 30.000 enot gradiva in okrog 60 naslovov revij in časopisov. Za srednješolske programe imamo tudi učbeniški sklad, ki je v ločenih prostorih. S selitvijo višje strokovne šole na drugo lokacijo smo se odločili tudi za selitev dela knjižnice s strokovno literaturo za študente in diplomskimi nalogami. Vsi uporabniki (zaposleni, študenti in dijaki) si lahko literaturo izposojajo na obeh oddelkih.

V tem času sem pridobila dovoljenje A za vzajemno katalogizacijo, saj sem želela samostojno vnašati diplomske naloge v sistem

Slika 1: Matična knjižnica Šolskega centra Postojna – oddelek srednje šole

COBISS. Med katalogizacijo diplomskih nalog in »ustvarjanjem« novega oddelka knjižnice sem razmišljala, da bi bilo res dobro imeti digitalno knjižnico diplomskih nalog, ki bi bila dovolj pregledna ter uporabna za študente in predavatelje. Srečo sem imela, da sem imela ob sebi precej inovativne sodelavce – predavatelje – informatike. Že precej pred popularnostjo e-učilnic (že leta 2004), smo v sistemu Moodle odprli e-učilnice, ki so se izkazale za vrhunsko rešitev. Bili smo tudi ena prvih višjih šol s hibridnim načinom predavanja (v živo in prek e-učilnic). Ideja je padla na plodna tla, dobila sem zeleno luč vodstva, ki je bilo digitalizaciji že takrat zelo naklonjeno. Z dovoljenjem diplomantov sem ustvarila Digitalno knjižnico in objavila njihove diplomske naloge. Do njih lahko, enako kot do spletnih učilnic, dostopajo le študenti naše šole. Digitalna knjižnica je v veliko pomoč tudi tistim, ki šele zbirajo ideje o temah diplomskih nalog.

Slika 2: Dislokacija – oddelek knjižnice Višje strokovne šole

Strokovna in motivacijska vloga

V vseh letih sem opazila, da se je moja svetovalna, motivacijska in strokovna vloga precej spreminjala. Moja prva zaposlitev sovпада z ustanovitvijo Višje strokovne šole Postojna. Začeli smo s programom poslovni sekretar, v katerega so se večinoma vpisali dijaki ekonomskih smeri, ki so imeli nekaj več teoretičnega znanja pri pisanju seminarskih nalog, dopisov in podobno. Precejšnje število študentov se je vpisalo na zahtevo delodajalcev in ti so po navadi tudi hitro zaključili s študijem.

Moja pomoč pri študijskem procesu je takrat temeljila predvsem na individualnem svetovanju, podpori pri iskanju informacijskih virov, oblikovanju diplomske naloge, predvsem pa pri povzemanju in citiranju ter oblikovanju seznama literature. Če povzamem – moja vloga je bila predvsem strokovne narave. Leta 2005 sem napisala prva Navodila za pisanje diplomske naloge, ki sem jih potem večkrat posodobila, saj sem s pridobljenimi izkušnjami videla, kje se študentom najbolj »zataka«.

Kasneje smo začeli izvajati še dva višješolska programa: strojništvo ter gozdarstvo in lovstvo. Programa sta izjemno strokovno/praktično naravnana in temu primerno se je tudi moja vloga knjižničarke precej spremenila. Študenti so potrebovali več strokovne pomoči pri iskanju literature že za sam študij, seminarske in projektne naloge, kasneje pa seveda še več pri diplomski nalogi. Tudi sama sem se morala precej poglobiti v samo stroko, saj sem le tako lahko pomagala študentom. Knjižničarji moramo biti prava enciklopedija znanja, tudi pri tematikah, ki nam niso najbolj blizu ali sploh pri srcu. Že pri teh prvih generacijah sem slutila, da samo strokovno svetovanje ne bo dovolj.

Učna motivacija je eden izmed najpogostejše omenjenih pojmov v pedagogiki. Vsi učenci, dijaki in študenti si želijo biti uspešni, vendar so nekateri pripravljeni za to narediti več kot drugi. Postavljanje izvedljivih ciljev je eden izmed temeljev motivacije. Motivacija je notranje stanje, ki usmerja in vzdržuje neko vedenje. Beseda izhaja iz latinske besede »movere« in pomeni gibanje. Motiv je zato spodbuda, razlog, nagib, gibal, namen ali vodilna misel nečesa. Poleg motivov pa so za vzdrževanje nekega vedenja potrebni še radovednost, potrebe, hotenja, socialne zahteve (pritiski), naklonjenost, prepričanja, vrednote, pričakovanja in drugi zunanji in notranji vplivi, ki sprožijo in usmerjajo neko dejavnost, opredelijo njeno moč in trajanje, da doseže cilje oz. zadovolji potrebe (Ščuka, 2008).

Zelo pomembno pa je, da smo ves čas aktivni deležniki vzgojno-izobraževalnega procesa. Šolski knjižničar se zelo razlikuje od stereotipne predstave osebe, ki sedi za računalnikom in ob knjigah, zaprt v

Knjižničarji moramo biti prava enciklopedija znanja, tudi pri tematikah, ki nam niso najbolj blizu ali sploh pri srcu.

Šolski knjižničar se zelo razlikuje od stereotipne predstave osebe, ki sedi za računalnikom in ob knjigah, zaprt v knjižnici ter pospravlja knjige na police.

knjižnici ter pospravlja knjige na police. Ko uporabniki zaznajo knjižničarja kot osebo s strokovnim znanjem, ki sledi novostim in posreduje relevantne informacije, potem je tega sodelovanja z vsemi uporabniki vedno več. Uporabniki prihajajo v knjižnico, ko se v knjižnici počutijo sprejete in zaželenne. Torej – ni bistveno le strokovno znanje, ampak tudi način komunikacije, spodbuda ... Ob tem se mora knjižničar zavedati, da je vsaka oseba, s katero sodeluje, drugačna, ima svoje osebne lastnosti in svoj način dela.

Zadnjih deset let smo z vodstvom šole opažali, da je bilo vedno več primerov, ko so študenti obtičali nekje na zadnji četrtini poti. Želeli smo odkriti, kje je največji problem, in izvedli anketo. Ugotovitve bi združila v dve skupini:

1. Spremenjene življenjske okoliščine (menjava/izguba službe, pomanjkanje časa, porodniška, se-litev, drugi osebni razlogi).
2. Izguba motivacije, ker se niso znali lotiti pisanja diplomskega dela oziroma so to delali z odporom. Najbolj pogost odgovor je bil, da bi raje naredili še pet izpitov kot napisali raziskovalno delo. To je bilo predvsem očitno pri študentih strojništva.

Kot strokovno delavko me je najbolj spodbudila k delu prva točka, osebno pa me je še bolj *motivirala* druga točka. Svojo notranjo motivacijo sem torej usmerila k študentom, da bi jim lahko olajšala pot do cilja.

Prvi ukrepi so bili sicer kljub vsemu le strokovni:

1. Na spletni strani šole sem objavila FAQ – pogosta vprašanja in dileme pri oblikovanju diplomske naloge.
2. Z vodstvom šole sem se dogovorila za izvajanje delavnic, ki so potekale vsako študijsko leto. Delavnice so obsegale:
 - a. Predstavitev iskalnih orodij (Platforma Cobiss, Google Učenjak, Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani, Digitalna knjižnica Slovenije – dLib, Mrežnik NUK, mEga iskalnik NUK, Europeana, prosto dostopni slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Termania).
 - b. Kako oblikovati diplomsko nalogo – natančna predstavitev oblikovanja kazal, robov, naslovov.
 - c. Kako sploh začeti s pisanjem – iskanje idej, virov, priprava dispozicije.
 - d. Oris postopka diplomiranja – korak za korakom.
 - e. Pomoč pri citiranju različnih virov/navedba literature.

Sprva sem delavnice izvajala med samim študijskim procesom za vse študente zaključnega letnika – delavnice so bile uvrščene v urnik in niso bile izvedene posebej. Kmalu sem ugotovila, da to ni najbolj praktično, saj je bilo študentov preveč, vprašanja preveč kompleksna in delavnica preveč zamudna. Zato sem se odločila za manjše skupine. Določila sem datum in uro delavnice ter odprla prijave na delavnico. Odziv je bil povprečen in ta način izvajanja delavnic se je na žalost hitro izpel. Potem sem morala znova iskati nove rešitve in različne vrste motivacije. In tu je prišla na vrsto tista **druga** točka, ki smo jo zaznali v odgovorih. Študenti ne potrebujejo vedno *samo* strokovnega znanja. Včasih je potreben drugačen pristop.

Komunikacijska vloga

Ljudje delujemo v skupinah in le malo je takšnih, ki bi radi delovali sami. Nenehno smo v stikih z drugimi ljudmi (in napravami) ter si med seboj izmenjujemo različne informacije. Da se lahko razumemo, medsebojno povežemo in izmenjujemo informacije, se moramo priučiti medsebojnega komuniciranja, sodobna komunikacijska sredstva pa nam pri tem lahko zelo pomagajo.

Generacije se spreminjajo in enako, kot moramo spremljati novosti v stroki in se ukvarjati z novimi tehnologijami, se moramo znati tudi približati novim generacijam študentov, ki potrebujejo več motivacijske spodbude ter usmeritev.

Z vodstvom šole sem sodelovala pri vsakoletnem dogodku, kjer smo vsi zaposleni na šoli poskušali pripeljati študente na ciljno črto. V referatu šole sta referentki poiskali vse študente, ki so uspešno opravili vse izpite in jim je manjkala samo diplomska naloga. Teh je bilo več, kot bi si želeli. Vsak posameznik je dobil na dom prijazno vabilo na srečanje. Organizirali smo srečanje z mentorji vseh programskih področij in z mano – knjižničarko. Študenti so se tako lahko v živo pogovorili s predavatelji, našli mentorja in navezali stik z mano. Nekaterim sem še isti dan pomagala pri iskanju literature ali pa navezala stik, da so se potem z lažjim srcem obračali name. Skupaj smo postavili cilje, termenske načrte in po navadi so bili ravno osebni stiki tisti, ki so pripomogli k zaključku študija.

Je za vse vedno najboljši osebni stik?

Vsi ljudje niso navdušeni nad osebnimi stiki. V neposredni komunikaciji med knjižničarji in uporabniki se nemalokrat pojavijo težave, predvsem zaradi strahu obiskovalcev pred zastavljanjem vprašanj. Knjižničarji bi se morali teh strahov zavedati in ukrepati. Uporabniki, ki poznajo knjižničarja, pogosteje pristopajo do njega, pomembna pa je tudi vzpostavitev elektronske dosegljivosti za stik z uporabniki. Tudi zaradi dela na dveh lokacijah sem zelo zgodaj začela uporabljati elektronsko komunikacijo, saj študentom nisem mogla biti osebno na voljo vedno, ko so me potrebovali ali pa se jim ni ljubilo priti na drugo lokacijo knjižnice.

Študenti so prek e-pošte izrazili svoje ideje za diplomsko nalogo in poskušala sem jim pomagati pri iskanju gradiva, dogovorili smo se tudi za obisk knjižnice, prevzem gradiva ter ogled diplomskih nalog v čitalnici knjižnice. Elektronska dosegljivost in predvsem ažurnost je bistvenega pomena. Študenti so po navadi »narejeni« na zadnje minute in takrat jim je resnično treba priskočiti na pomoč, saj če jim ne – znova obtičijo. Potrebujejo pomoč pri oblikovanju in včasih tudi pri idejah, kako naprej. Z elektronsko komunikacijo lahko pomagamo tudi tistim bolj sramežljivim in introvertiranim študentom, pa čeprav to pomeni tudi več kot dvajset poslanih sporočil isti osebi. Nagrada je, da študent uspešno diplomira.

Epidemija je močno posegla v naša življenja in resnično spremenila navade. Ne samo da je bil viden velik upad diplomantov, tudi način komuniciranja se je spremenil. Digitalizacija je še močneje posegla v naš način dela; s študenti sem že prej komunicirala prek e-pošte, po epidemiji pa še pogosteje. Motivacijske delavnice smo za nekaj časa preselili v virtualno okolje – izvajali smo jih prek Zooma in bile so množično obiskane. Žal so v času epidemije porasle tudi anksioznost in druge duševne stiske. To dejstvo je bilo očitno v vseh porah življenja in šolstvo seveda ni bilo izvzeto.

Motivacija obsega vse duševne procese, ki spodbujajo, usmerjajo in vzdržujejo določeno vedenje, da bi z njimi dosegli določen cilj (Kompore idr., 2011). Motivirano vedenje pa izvira iz **potrebe**. Torej, šele ko potrebo začutimo in smo že nekako usmerjeni k cilju, lahko govorimo o motivu. »Storilnostna motivacija je težnja po obvladovanju težkih, zahtevnih dejavnosti, pri katerih se učinek meri in uspeh ni vnaprej dogovorjen.« (Kompore idr., 2011, str. 145)

Ljudje z visoko storilnostno motivacijo se ženejo za dosežki, tudi če jih nihče ne nadzira, in tudi ne potrebujejo zunanjih spodbud. Privlačijo jih zahtevnejše dejavnosti in ob uspehu čutijo zadovoljstvo. Ljudje z nizko storilnostno naravnostjo pa obratno, ne ženejo se za uspehom in težko se lotijo dodatnih dejavnosti. Če se že lotijo, se je lotijo pod zunanjim pritiskom. Iz tega seveda sledi, da visoko storilnostno motivirani ljudje prej uspešno končajo študij in po navadi tudi z višjim uspehom. Potrebujejo tudi manj zunanjih spodbud.

»V zadnjih desetletjih se je na področju preučevanja učne motivacije uveljavila teorija motivacijskih ciljev v učnih situacijah dosežka (achievement goal theory). Zanj je značilen sociokognitivni pristop k razumevanju posameznikovih namer pri učenju, saj poudarja pomembnost posameznikovega razmišljanja o sebi in nalogi, ki si jo zadal. V ospredju torej ni več vprašanje, ali je posameznik v neki učni situaciji motiviran ali nemotiviran, ampak je vprašanje, zakaj se angažira v učni situaciji, kjer mora dokazovati svoje zmožnosti spoprijemanja z nalogami.« (Puklek Levpušček, M., 2009, str. 50)

Elektronska dosegljivost in predvsem ažurnost je bistvenega pomena.

Torej, zakaj sploh zaključiti študij? Seveda je najočitnejši odgovor: da pridobim izobrazbo, da lažje dobim službo, da lažje zamenjam službo ali lažje napredujem. To so še vedno glavni motivacijski dejavniki tako pri rednih kot tudi izrednih študentih. Vendar zadnja leta opažamo, da tudi to ni več dovolj. Zakaj? Smo postali kot družba apatični, potrebujemo več spodbude? V čem se zadnje generacije razlikujejo od prejšnjih, da jih je treba bolj spodbujati?

Menim, da je odgovor večplasten. Res je sicer, da mlajše generacije potrebujejo več spodbude; tako strokovne kot tudi psihološke, ampak ravno te generacije hitreje in lažje menjajo službe. V tem hitrem tempu in z odprtim trgom dela se, sploh pri študentih strojništva, zgodi, da se zaposlijo pred zaključkom študija. S podpisom pogodbe in novo zaposlitvijo hitro odpade prvi argument (da lažje dobim službo). Kljub temu pa na šoli menimo, da je resnično škoda, če uspešen študent ne zaključi študija še z zadnjim dejanjem. Morda mu trenutno ni toliko pomembno, vendar lahko pa v prihodnosti bo. In dlje, ko odlašamo s pisanjem diplomske naloge, težje je.

Sklep

Letos smo praznovali dvajseto obletnico delovanja Višje strokovne šole Postojna. V tem času smo do diplome pripeljali skoraj 1000 študentov. Nekateri so študij končali hitro, skoraj brez dodatnih usmeritev, drugi so potrebovali več strokovne pomoči ali samo manjšo spodbudo. Pri tem smo se seveda trudili vsi zaposleni, saj želimo biti prepoznani tudi po tem, da pri nas študenti niso le številka. Sama sem kot knjižničarka vedno zagovarjala dejstvo, da je študentom treba zagotoviti tako pomoč pri iskanju literature kot tudi pri celotnem procesu diplomiranja. Ravno zato sem iskala vedno nove rešitve, nove izzive. Po dvajsetih letih sem to vlogo predala mlajši sodelavki, ki bo – verjamem – našla dodatne prijeme in rešitve, še primernejše za prihajajoče generacije študentov.

Viri in literatura

IFLA – *Smernice za šolske knjižnice* (2. dop. izd.) (2019). Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

Kompare, A. in sod. (2011). *Psihologija: spoznanje in dileme*. DZS.

Puklek Levpušček, M., in Zupančič, M. (2009). *Osebni, motivacijski in socialni dejavniki učne uspešnosti*. Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Podgoršek, M. (2009). *Motivacija in uporaba storitev šolske knjižnice*. Ljubljana: Morfem.

Radivojevič, M. (2005). *Vloga šolskega knjižničarja pri spodbujanju pozitivne samopodobe osnovnošolcev* [Diplomsko delo]. Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Ščuka, V. (2008). *Šolar na poti do sebe: oblikovanje osebnosti: priročnik za učitelje in starše*. Didakta.

Tilke, A. (2002). *Managing your school library and information service: a practical handbook*. Facet Publishing.

Urbanija, J. (2004). Knjižnica kot informacijsko središče. V *Informacijsko opismenjevanje: priročnik za delo z informacijskimi viri*. Zavod RS za šolstvo.

Sama sem kot knjižničarka vedno zagovarjala dejstvo, da je študentom treba zagotoviti tako pomoč pri iskanju literature kot tudi pri celotnem procesu diplomiranja.

Mirjam Pangos, univ. dipl. bibl. in prof. slov., zaposlena v Šolskem centru Postojna
Naslov: Šolski center Postojna, Cesta v Staro vas 2, 6230 Postojna
E-naslov: mirjam.pangos@scpo.si